

BedrijvenInvesteringsZones BIZ

Congres Binnenstad in beweging, 19.09.2013

Joost Menger

Stad en Economie

www.biz.joostmenger.nl

Stellingen BedrijvenInvesteringsZones

1. **Stedelijke sfeer** (afgezien van aanbod) is voor binnensteden de belangrijkste factor in de concurrentie.
2. Collectieve ondernemersprioriteiten (veilig, aantrekkelijk, bereikbaar, schoon en marketing) zijn alleen **gezamenlijk aan te pakken**.
3. Gebiedskwaliteit is alleen te bereiken met een **verplichte(!)** collectieve heffing. Ondernemersvereniging is geen oplossing.
4. De BIZ is een manier om dat te regelen, waarbij de ondernemers **van begin tot eind bepalend** (moeten) zijn.

BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)

1. instrument

Een meerderheid in een gebied voor een ondernemersplan leidt tot een verplichte heffing voor ondernemers (+eigenaren) van de niet-woningen.

3. besteding aan:

- ❖ collectieve doelen
- ❖ in openbare ruimte
- ❖ mede publiek belang
- ❖ onder gemeentelijk toezicht

2. kenmerken

- ❖ van, voor en door ondernemers
- ❖ ondernemers (èn eigenaren)
- ❖ gemeente garandeert basisniveau + int BIZ-bijdrage
- ❖ heffing = gerelateerd aan belang
- ❖ projectorganisatie 1-5 jaar
- ❖ structureel geld en organisatie
- ❖ meer betrokkenheid
- ❖ zware procedure, oa verordening, draagvlakmeting

BIZ-initiatieven

234	BIZ-initiatieven	
113	BIZzen opgericht	
	in aantal gemeenten:	60
	waarvan winkel/horeca gebieden	78
	waarvan bedrijventerreinen	35
57	BIZzen afgestemd	
	waarvan winkel/horeca gebieden	32
	waarvan bedrijventerreinen	25

9 opgerichte BIZzen in Overijssel (5 afgestemd)

Dinkelland	Ootmarsum Centrum
Dinkelland	Denekamp Centrum
Haaksbergen	Centrum
Hardenberg	Centrum Harenberg
Hardenberg	Centrum Dedemsvaart
Hengelo (OV)	Bedrijvenpark Twentekanaal
Hengelo (OV)	Binnenstad
Hengelo (OV)	Westermaat Zuid
Losser	Centrum
Oldenzaal	Binnenstad
Steenwijkwijkerland	Centrumgebied Steenwijk
Zwolle	Diezerkade
Zwolle	Assendorp
Zwolle	Centrum
Bron: www.biz.joostmenger.nl	

Doelstellingen BedrijvenInvesteringsZone

Voor ondernemers:

- door betere bedrijfsomgeving meer bezoekers en omzet
- iedereen met belang betaalt mee; geen freeriders

Voor gemeente/burgers/bezoekers :

- vitale stad door goed ondernemersklimaat
- mooie openbare ruimte en aantrekkelijk winkelen

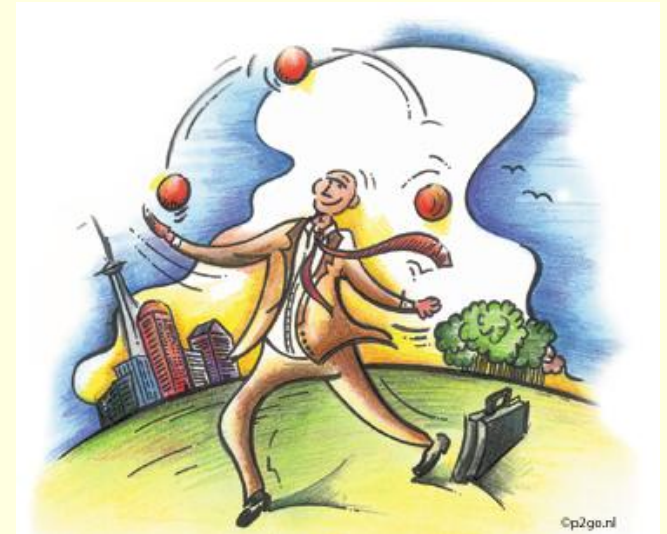
Noodzakelijke condities oprichting BIZ?

- ambitie: gebiedskwaliteit verbeteren
- enthousiasmerende trekkers
- ondernemers die iets willen/kunnen delen
- redelijke organisatiegraad
- versnipperd eigendom
- ondernemersgezinde gemeente

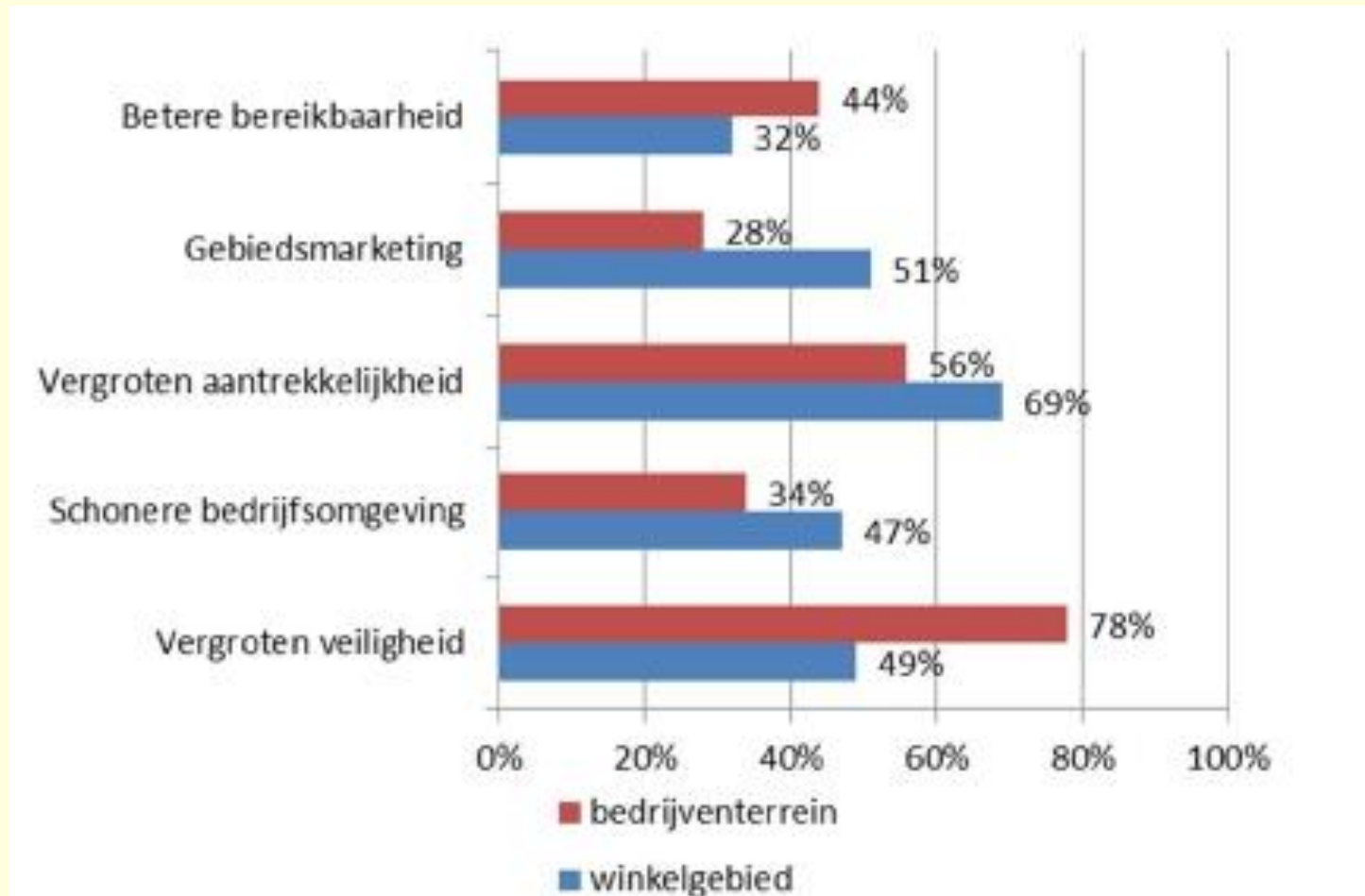
Start: Initiatiefnemers spelen met 4 ballen om meerderheid te bereiken

1. kansrijk gebied
2. activiteiten door
 - ondernemers gewenst
 - effectief in de concurrentie
3. aanvaardbare BIZ-heffing:
 - gelijkelijk omslaan of naar WOZ-waarde
 - naar branche afstand

Monitoring BIZ-activiteiten

Winkelgebieden: meer gebiedsmarketing/aantrekkelijkheid
Bedrijventerreinen: meer veiligheid/bereikbaarheid

Van experimentenwet naar wet BIZ

- ❖ Experimentenwet liep van 1-5-2009 tot 1-7-2015:
- ❖ Vaststelling verordeningen BIZ tot 1-1-2012
- ❖ Belangrijkste punten evaluatie Beerenschot:
 - schrap “in de openbare ruimte”
 - eigenaren erbij
 - flexibele procedure
- ❖ Wetsvoorstel vóór 1-7-2015
- ❖ Bestaande BIDs kunnen worden verlengd

Andere methodes ondernemersfonds

Financiering uit:

1. uit gemeentelijke reclamebelasting per gebied
2. uit opslag WOZ voor alle eigenaren en/of gebruikers in een gemeente (Leids model)

Verschillen met BIZ:

- initiatief en voortgang bepalen gemeente/stichting
- subsidie-instrument
- bij WOZ: geen samenwerkingsinitiatief toch betalen
- veel meer vrijheid in vorm, inhoud en uitvoering!!

Stellingen BedrijvenInvesteringsZones

1. **Stedelijke sfeer** (afgezien van aanbod) is voor binnensteden de belangrijkste factor in de concurrentie.
2. Collectieve ondernemersprioriteiten (veilig, aantrekkelijk, bereikbaar, schoon en marketing) zijn alleen **gezamenlijk aan te pakken**.
3. Gebiedskwaliteit is alleen te bereiken met een **verplichte(!)** collectieve heffing. Ondernemersvereniging is geen oplossing.
4. De BIZ is een manier om dat te regelen, waarbij de ondernemers **van begin tot eind bepalend** (moeten) zijn.
5. De ontwerpwet BIZ is te complex en beperkt de **verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de ondernemers** nog steeds te veel.

achtergrond dia's

De bezoeker combineert!

Hoofddoel → ↓ Combinatie	1	2	3	4	5
1 funshoppen	-	69%	45%	31%	10%
2 eten/terras	51%	-	26%	18%	19%
3 museum/uitgaan	28%	51%	-	6%	10%
4 attractie/evment	11%	18%	9%	-	12%
5 stadswandelen	10%	19%	11%	12%	-

Reclamebelasting (en Precario)

Alle reclamevoerende niet-woningen in een gebied betalen een bedrag aan gemeente:

- ❖ eenheidstarief (groot hetzelfde als klein)
- ❖ naar hoeveelheid reclame (duur en niet reëel)
- ❖ naar WOZ-waarde

voordelen

- ❖ eenvoudige procedure
- ❖ flexibele heffingsgrondslag
- ❖ gemeente int

nadelen

- ❖ de gemeente beslist “òf, waar en wat”
- ❖ alleen detailhandel/horeca
- ❖ arbeidintensief/bezwaargevoelig

Leids model

voeding:

opslag op WOZ-heffing van niet-woningen voor de gehele gemeente

verdeling:

projectfinanciering met trekkingsrechten naar rato van gebiedsopbrengst

Voordelen:

- ❖ simpele procedure
- ❖ vrije vormvereisten
- ❖ eigenaren en gebruikers
- ❖ dekt in 1 keer hele gemeente

Nadelen:

- ❖ belastingverhoging
- ❖ niet selectief: alle niet-woningen/hele gemeente
- ❖ gemeente bepaalt
- ❖ alleen geschikt gemeenten met clustergebieden

Leids model

voeding:

opslag op WOZ-heffing van niet-woningen voor de gehele gemeente

verdeling:

projectfinanciering met trekkingsrechten naar rato van gebiedsopbrengst

Voordelen:

- ❖ simpele procedure
- ❖ vrije vormvereisten
- ❖ eigenaren en gebruikers
- ❖ dekt in 1 keer hele gemeente

Nadelen:

- ❖ belastingverhoging
- ❖ niet selectief: alle niet-woningen/hele gemeente
- ❖ gemeente bepaalt
- ❖ alleen geschikt gemeenten met clustergebieden

Procedure oprichting BIZ (experimentenwet)

- Ondernemers bepalen:
 - gebiedsomvang, bijdrageplichtigen en omslagmethode
 - businessplan (projectkosten/periode) & uitvoeringsorganisatie
- Uitvoeringsovereenkomst:
 - hoogte BIZ-bijdrage, omslagmethode, verantwoording
 - gemeente: basisniveau, subsidies
 - ondernemers: vastleggen uitvoeringsplicht BIZ-vereniging
- Gemeenteraad stelt heffingsverordening vast
- Draagvlakmeting onder bijdrageplichtige ondernemers
 - > 50% geldige stemmen
 - > 2/3 meerderheid
 - > meerderheid vertegenwoordigd > 50% WOZ-waarde (bijvariabele heffing)
- Gemeente int en draagt heffing over als subsidie
- Uitvoering door ondernemers
- Jaarlijkse verantwoording

Tevredenheid oprichting BIZ

	2009		2010		2011	
	n	%	n	%	n	%
Zeer tevreden	1	5%	3	12%	2	6%
Tevreden	5	26%	10	40%	19	59%
Niet ontevreden/ niet tevreden	4	21%	7	28%	3	9%
Ontevreden	5	26%	4	16%	6	19%
Zeer ontevreden	3	16%	1	4%	1	3%
Weet niet/ geen mening	1	5%	0	0%	1	3%

31%

42%

65%

22%

19

25

32

(monitoring 2012, Berenschot)

**Stad en
Economie**

WijkInvesteringsZone WIZ

- **Project Platform31 i.o.v. BZK**
- **Participanten:**
 - corporaties, verhuurders, beleggers, beheerders en gemeente + bewoners/eigenaren (bescheiden of in natura)
- **beheer publieke/openbare ruimte:**
 - binnensteden combi met ondernemers (vb Nieuw-Amsterdam)
 - binnenterreinen bouwblokken
 - stadslandbouw
 - parken
 - speeltuinen
 - energie
 - veiligheid
 - ..
- **inrichting publieke/openbare ruimte**
 - overmaat aan groen naar gebruiksgroen
 - herinrichting private ruimte i.r.t. openbare ruimte
 - bijdrage aan gevelvernieuwing
 - ..